

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 9. srpna 2024
č. j. MSP-515/2023-ODKA-SPZ/7
Počet listů: 5
Přílohy: 7

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněný M. T. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- 1) kopie tr. spisu Policie ČR sp. zn. KRPB-104465/TČ-2022
- 2) opis rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 22. 4. 2024, sp. zn. 4 T 87/2023
- 3) opis usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2024, sp. zn. 7 To 166/2024
- 4) opis usnesení Městského soudu v Brně ze dne 15. 3. 2024, sp. zn. 88 T 27/2024
- 5) opis usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2024, sp. zn. 4 To 73/2024
- 6) opis usnesení Městského soudu v Brně ze dne 20. 3. 2024, sp. zn. 2 T 34/2024
- 7) opis usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2024, sp. zn. 4 To 68/2024

Podle § 266 odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „tr. ř.“) podávám v neprospěch obv. M. T.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2023, sp. zn. 7 To 215/2023.

I Řízení předcházející napadenému rozhodnutí

1. Usnesením policejního orgánu Policie ČR, Městského ředitelství policie Brno, třetího oddělení obecné kriminality, ze dne 7. 2. 2023, č. j. KRPB-104465-76/TČ-2022-060273-KČ, č. l. 5 kopie policejního spisu sp. zn. KRPB-104465/TČ-2022 (dále bude uváděno jen číslo listu spisu) ve spojení s usnesením státní zástupkyně Městského státního zastupitelství

v Brně ze dne 10. 3. 2023, sp. zn. 5 ZT 22/2023 (č. I. 21) bylo zahájeno trestní stíhání pana M. T., pro zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 zák. 40/2009 Sb., trestní zákoník [jednání popsané pod body 1), 2) 3) usnesení] a pro přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku [taktéž jednání popsané pod body 1), 2), 3) usnesení].

2. **Státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Brně dne 19. 5. 2023 pod sp. zn. 5 ZT 22/2023 podala u Městského soudu v Brně obžalobu (č. I. 194) na obv. T. pro zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 alinea první tr. zákoníku (jednání popsané body 1. a 2. obžaloby), pro zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1 alinea druhá tr. zákoníku (jednání popsané pod bodem 3. obžaloby) a pro dvojnásobný přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku (jednání popsané pod body 1., 2. a 3. obžaloby). Těchto trestných činů se obv. T. měl dopustit tak, že (mírně zkráceno, resp. upraveno):**

1) „v blíže nezjištěný den v polovině měsíce srpna 2021, pravděpodobně dne 13. 8. 2021, ve večerních hodinách na lesní cestě za benzínovou čerpací stanicí X u silnice č. X vedoucí z Ivančic do Neslovic v osobním motorovém vozidle Audi A5, RZ XY, které v té době užíval, poté co byl s nezl. B. G. (dále taktéž jen „nezl. B.“) a jejími kamarádkami nezl. S. P. (dále také jen „nezl. S.“) a nezl. A. J. (dále rovněž jen „nezl. A.“) téhož ne na společných nákupech v Hatích, kde nezl. B. koupil kabelku, tričko a další věci, a poté co nezl. S. a nezl. A. odvezl domů a zůstal s nezl. B. sám, tuto přemlouval k pohlavnímu styku, přestože věděl, že v té době nedovršila věku patnácti let, nejprve jí sahal rukou na stehna a břicho a říkal jí, že když jí koupil kabelku, teď že může udělat ona něco pro něho – „jestli se s ním nevyspí, jestli mu ho nevykouří“ – a když odmítla, nabízel jí za pohlavní styk peníze se slovy „a když ti dám peníze?“ a nabízenou částku postupně zvyšoval od jednoho tisíce korun, přičemž nezl. B. nejprve odmítala a když obv. T. v naléhání nepřestával, tak nakonec souhlasila, přesunuli se na zadní sedadla vozidla, kde si nezl. B. sama vysvlékla kalhoty, obv. T. svojí rukou stimulovala penis, poté se posadila obkročmo na obv. T. a došlo mezi nimi k souloži zakončené ejakulací obv. T. do prezervativu;

2) v době od 21:00 h do 22:00 h dne 12. 9. 2021 poté co přijel osobním motorovým vozidlem Audi A5, RZ XY, jež v té době užíval, pro nezl. S. do místa jejího bydliště v Brně Žebětíně a jeli se společně projet, po cestě koupil láhev vodky, kterou dal nezletilé a ta z ní pila, odbočil z ulice Žebětínské ve směru jízdy směrem do Kohoutovic na lesní cestu, kde zastavil automobil a ačkoli si byl vědom, že nezletilé je třináct let, tak ji nejprve přemlouval k pohlavnímu styku s ním, ptal se jí, za kolik by mu provedla orální sex, a poté, co odmítla, jí říkal „proč, vždyť tě to nezabije“, následně jí nabízel za pohlavní styk s ním peníze a částku postupně zvyšoval až na 20 000 Kč, s čímž nezl. S. souhlasila a řekla mu „Ježiš, no dobře“, vysvlékla si kalhoty a přelezla ze sedadla spolujezdce na místo řidiče za obv. T., na něž se obkročmo posadila a došlo mezi nimi k souloži, po chvíli se přesunuli ven, kde byla nezl. S. opřená o kapotu vozidla a obv. T. jí zezadu zasouval penis do přirození, přičemž došlo k ejakulaci obv. T. do prezervativu a poté nezletilé venku před automobilem zasouval prsty do pochvy a když mu nezl. S. řekla, že to nechce, tak svého jednání zanechal a poté na benzinové čerpací stanici koupil nezl. S. další láhev vodky;

3) dne 18. 3. 2022 ve večerních hodinách, poté co přijel osobním motorovým vozidlem Audi A5, RZ XY, které v té době užíval, pro nezl. A. do místa jejího bydliště v Rakšicích a jeli se společně projet, zaparkoval u mola rybníka u Moravského Krumlova a ačkoli si byl vědom, že nezl. A. nedovršila věku patnácti let, tak ji nejprve přemlouval k pohlavnímu styku s ním tím, že jí nabízel, že jí za to něco koupí, a když odmítla a řekla mu, že se s ním nevyspí, jí pořád dokola opakoval a činil na ni slovní nátlak, jestli se na ni může alespoň „udělat“, s čímž nezl. A. nakonec souhlasila, aby od něho měla pokoj, vysvlékla si bundu a mikinu, obv. T. jí vysvléknul tričko a podprsenku, sám si rozepnul poklopec a ptal se nezl. A., jestli ho nechce vzít do ruky, a když odmítla, tak si sám rukou stimuloval penis, u čehož nezl. A. osahával a líbal na

obnažených prsou a ptal se jí, jestli se jí to líbí, až došlo k jeho ejakulaci na prsa nezl. A. a poté na benzinové čerpací stanici koupil nezl. A. nikotinové sáčky Lyft.“

3. V obžalobě státní zástupkyně navrhla podle § 211 odst. 1 tr. ř. číst **protokoly o svědeckých výpovědích nezl. B. (protokol na č. l. 31 a přepis na č. l. 33), nezl. A. (č. l. 38), nezl. S. (č. l. 44), nezl. J. H. (č. l. 49) a nezl. K. S. (č. l. 54)**; se souhlasem stran číst úřední záznamy o vysvětleních podle § 158 odst. 6 tr. ř. podaných I. G. (č. l. 59), I. J. (č. l. 68), **nezl. V. M. (č. l. 75)** a L. P. (č. l. 78) a podle § 213 odst. 1 tr. ř. konstatovat podstatný obsah trestního spisu.
4. **Na tomto místě považuji za vhodné zdůraznit, že všechny v předchozím odstavci zmíněné výsledky svědků a všechna v přechozím odstavci uvedená podaná vysvětlení byly provedeny v období od června až do listopadu 2022 před zahájením trestního stíhání obv. T. ve fázi prověřování. Po vydání usnesení o zahájení trestního stíhání T. jako obviněný nevyhovídal (č. l. 24 a 26) a nezletilé poškozené opětovně vyslechnuty nebyly.**
5. **Usnesením Městského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 4 T 87/2023, byla následně podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. věc obv. T. vrácena státnímu zástupci k došetření (č. l. 200).**
6. **Městský soud dospěl v odůvodnění usnesení k závěru, že ve věci byly splněny podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření, neboť přípravné řízení je postiženo závažnou procesní vadou, kterou nelze napravit v řízení před soudem.** Konkrétně má městský soud za to, že výsledky poškozených nezletilých B., S. a A. nebyly provedeny v souladu s trestním řádem a zákonem č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů) [dále jen „z. o. t. č.“]. **Vzhledem k faktu, že na přední straně protokolů o výsledcích jmenovaných poškozených se uvádí, že předmětem výsledku jsou okolnosti, jejichž ožívání v paměti by vzhledem k jejich věku mohlo nepříznivě ovlivnit jejich duševní a mravní vývoj, měl policejní orgán povinnost provést výsledky podle § 159 odst. 9 a § 158a tr. ř. za účasti soudce, aby mohly být procesně použitelné podle § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř.** Výsledky nezletilých poškozených B., S. a A. tak, jak je provedl policejní orgán, by bylo možné procesně použít pouze podle § 211 odst. 6 tr. ř. Přečtení protokolů o jejich výpovědi podle § 211 odst. 1 tr. ř. má městský soud za těžko proveditelné, a to vzhledem ke skutečnosti, že tyto výpovědi představují stěžejní důkaz proti obv. T. Nezletilé poškozené B., S. a A. je třeba pokládat za zvlášť zranitelné oběti podle § 2 odst. 4 písm. a) z. o. t. č., které mají být podle § 102 odst. 2 věty první tr. ř. znovu vyslýchány jen v nutných případech. **Za vadný považuje městský soud také postup policejního orgánu spočívající v zachycení výpovědi nezl. B. pouze ve formě přepisu protokolu o výsledku (č. l. 31 a 33).** Závěrem odůvodnění městský soud konstatuje, že pokračování v trestním řízení postavením obv. T. před soud je v rozporu s trestním řádem a se zásadou hospodárnosti a rychlosti trestního řízení. **Proto uložil nezletilé poškozené B., S. a A. v přípravném řízení a další nezletilé svědky opět vyslechnout, a to za dodržení podmínek stanovených v § 102 tr. ř. a § 20 odst. 3 z. o. t. č., aby tyto osoby nebylo nutné vyslýchat před soudem znovu.**
7. Proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 4 T 87/2023, podala státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Brně pod sp. zn. 5 ZT 22/2023 **stížnost datovanou dnem 14. 6. 2023** (č. l. 204), kterou odůvodnila přípisem ze dne 3. 7. 2023 (č. l. 207).
8. **Státní zástupkyně se závěry městského soudu nesouhlasí, majíc za to, že nebyly splněny předpoklady pro vrácení věci k došetření státnímu zástupci specifikované v odstavci č. 17. citovaném ust. § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř.** Podle státní zástupkyně městským soudem požadovaný opětovný výsledek nezletilých osob tak, aby nemusel být později opakován v řízení před soudem, podmínkám pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření neodpovídá. **Konkrétně má v rozporu se závěry městského soudu za to, že nezletilé poškozené B., S. a A. byly jako osoby mladší osmnácti let vyslechnuty před zahájením trestního stíhání v**

souladu s ust. § 158 odst. 9 tr. ř. a se zřetelem na ust. § 102 tr. ř. Taktéž zdůrazňuje, že obv. T. ani jeho obhájce nenavrhovali provést po sdělení obvinění opětovný výslech nezletilých podle § 164 odst. 4 tr. ř. Navíc obv. T. a obhájce při seznámení se s výsledky vyšetřování navrhovali dohodu o vině a trestu se státní zástupkyní (záznam o prostudování spisu na č. l. 173). Státní zástupkyně dále poukazuje na znění § 158 odst. 9 tr. ř. a možnost čtení takto provedených výslechů nebo přehrání obrazových či zvukových záznamů podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c) tr. ř., resp. podle § 212 tr. ř. **Má rovněž za to, že pro provedení výslechu nezletilých osob podle § 158a tr. ř. jako neodkladného či neopakovatelného úkonu za účasti soudce nebyly dány zákonné podmínky, neboť tyto svědkové vypovídali o událostech starých téměř rok a nejednalo se o neznámého pachatele.** Ve výše nastíněných souvislostech státní zástupkyně poukázala na ustálenou (blíže neidentifikovanou) **judikaturu Evropského soudního dvora k zásadě kontradiktornosti řízení** a k právu obviněného na spravedlivý proces v případech, kdy výpověď poškozeného představuje jediný nebo rozhodující usvědčující důkaz, a současně akcentuje, že podle stabilizované rozhodovací praxe pouze věk nezletilých neodůvodňuje postup podle § 158a tr. ř. Konečně má státní zástupkyně za to, že pokud by v hlavním líčení vyvstala nutnost vyslechnout nezletilé osoby znovu, nepředstavuje tato skutečnost důvod pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření. Městský soud zcela předčasně předjímal negativní postoj obv. T., a to i za situace, kdy z předchozího stanoviska obhajoby by se dalo usuzovat na využití institutu prohlášení viny podle § 206c tr. ř. Státní zástupkyně **rovněž upozornila** co do možnosti provedení důkazu před soudem podle § 102 odst. 2 tr. ř. bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1, 2 tr. ř. na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 5. 2022, sp. zn. 8 Tdo 381/2022. **K výtce městského soudu ve vztahu k pořízení přepisu protokolu o výslechu nezl. B. státní zástupkyně konstatuje, že tato forma protokolace splňuje náležitosti stanovené v § 55 a § 55a tr. ř.**

II Napadené rozhodnutí

9. Stížnost pro porušení zákona podávám proti **usnesení ze dne 20. 7. 2023, sp. zn. 7 To 215/2023 (č. l. 20), jímž Krajský soud v Brně** podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. stížnost státní zástupkyně proti v odstavci č. 5. a 6. specifikovanému usnesení Městského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 4 T 87/2023, jako nedůvodnou zamítl.
10. Krajský soud se ztotožnil se závěry městského soudu v tom směru, že v přípravném řízení došlo k závažné procesní vadě nenapravitelné před soudem spočívající v tom, že ve věci nebyly dodrženy podmínky pro výslech nezletilých svědků přípravném řízení před zahájením trestního stíhání stanovené v § 102 odst. 1, 2, § 158 odst. 9, § 158a tr. ř. a § 2 odst. 4 písm. a) z. o. t. č., a to zejména proto, že nebyly provedeny za účasti soudce. V důsledku tohoto pochybení jsou podle krajského soudu výslechy nezletilých poškozených provedené před zahájením trestního stíhání obv. T. v řízená před soudem **„prakticky nepoužitelné“**.

III Současný stav řízení

11. **K aktuální situaci má Ministerstvo spravedlnosti poznatek, že po vrácení věci státnímu zástupci měly být nezletilé poškozené B., S. a A. na základě instrukce Městského soudu v Praze vyslechnuty znova.** Tyto výsledky měl provést policejní orgán za účasti obhájce s přesvědčením, že respektuje pravidla stanovená pro výslech osob mladších osmnácti let stanovená v § 102 tr. ř. Obviněný T. byl následně příloženým rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 22. 4. 2024, sp. zn. 4 T 87/2023, ve spojení s příloženým usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2024, sp. zn. 7 To 166/2024, odsouzen za v obžalobě uvedené trestné činy k úhrnnému trestu odnětí svobody na třicet měsíců ve věznici s ostrahou. S ohledem na fakt, že protokoly o výsleších zmíněných poškozených provedené po vrácení věci byly v hlavním líčení přečteny podle § 102 odst. 2 tr. ř., je zřejmé, že městský soud shledal tyto výsledky zákonnými.

III.I Relevantní právní úprava

12. Podle § 102 odst. 1, 2 tr. ř. platí: „Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než osmnáct let o okolnostech jejichž ožívání v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvláště šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat (odstavec 1). **V dalším řízení má být taková osoba vyslýchána znova jen v nutných případech.** V řízení před soudem je možno na podkladě rozhodnutí soudu provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1, 2 tr. ř. Osoba, která byla k výslechu přibrána, se podle potřeby vyslechne k správnosti a úplnosti zápisu, k způsobu, jímž byl výslech proveden, jakož i k způsobu, jímž vyslýchaná osoba vypovídala (odstavec 2).“
13. V § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. se uvádí: „Nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.“
14. **Paragraf § 158 odst. 9 tr. ř.** stanovuje: „Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a tr. ř. **Jako svědka vyslechne i osobu mladší osmnácti let** a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat, jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď. Pokud výsledky těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znova **podle § 164 odst. 4,** lze protokoly o jejich výslechu v hlavním líčení číst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát pouze podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c); jinak lze pouze předestřít protokoly o jejich výslechu podle § 212.“
15. Podle § 158a tr. ř. platí: „Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést **neodkladný nebo neopakovatelný úkon** spočívající ve výslechu svědka nebo rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce.“
16. V § 160 odst. 4 tr. ř. se uvádí: „Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. Neopakovatelným úkonem je takový úkon,

který nebude možno před soudem provést. V protokolu o provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu je třeba vždy uvést, na základě jakých skutečností byl úkon za neodkladný nebo neopakovatelný považován.“

17. **Ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. určuje:** „Po předběžném projednání obžaloby soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možno v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možností opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení.“
18. **Podle § 20 odst. 1, 2, 3, 4, 5 z. o. t. č. platí,** že zvlášť zranitelnou oběť je v trestním řízení nutné vyslyšet obzvlášť citlivě a s ohledem na konkrétní okolnosti, které ji činí zvlášť zranitelnou (**odstavec 1**). Je-li to možné, výslech zvlášť zranitelných obětí v přípravném řízení provádí osoba k tomu vyškolená v prostorách pro tento účel upravených či přizpůsobených. Je-li obětí dítě, výslech v přípravném řízení provádí vždy osoba k tomu vyškolená s výjimkou případů, kdy se jedná o úkon neodkladný a vyškolenou osobu nelze zajistit (**odstavec 2**). Výslech zvlášť zranitelné oběti se provádí tak, aby později nemusel být opakován. V případě dalšího výslechu před stejným orgánem je vyslyšajícím zpravidla stejná osoba, nebrání-li tomu důležité důvody (**odstavec 3**). Nepřeje-li si zvlášť zranitelná oběť bezprostřední vizuální kontakt s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede, učiní se, nebrání-li tomu závažné důvody, potřebná opatření, aby k takovému vizuálnímu kontaktu nedošlo, zejména se využívá audiovizuální techniky, je-li to technicky možné. Přitom je třeba zajistit, aby nebylo porušeno právo na obhajobu (**odstavec 4**). Odstavce 1 až 4 se obdobně užití i pro podání vysvětlení podle jiného právního předpisu (**odstavec 5**).

III.II Odůvodnění stížnosti pro porušení zákona

19. Míním, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2023, sp. zn. 7 To 215/2023, byl **porušen zákon ve prospěch** obv. T. v ust. § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a v řízení mu předcházejícím usnesením Městského soudu v Brně ze dne ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 4 T 87/2023, v ust. § 102 odst. 1, 2; § 158 odst. 9; § 158a; § 160 odst. 4 a § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř.

III.II.I Úvodní shrnutí problematiky, která je předmětem stížnosti pro porušení zákona

20. Úvodem považuji za nezbytné bodově definovat obsah této stížnosti pro porušení zákona. Mám za to že:
  - 1) Pro vrácení věci státní zástupci k došetření nebyly splněny zákonné podmínky stanovené v § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. (část III.II.II).
  - 2) Městský soud v Brně a Krajský soud v Brně, vycházejše z chybné interpretace ustanovení § 158 odst. 9 věty druhé tr. ř., vadně posoudily výsledky nezletilých osobo jako neopakovatelné úkony podle § 160 odst. 4. tr. ř. (část III.II.III).
  - 3) Rozhodnutí Nejvyššího soudu o této stížnosti pro porušení zákona bude mít, a to mj. s ohledem na níže prezentovanou rozpornost rozhodování Nejvyššího soudu v obdobných věcech, judikaturní význam co do zodpovězení otázky představených v částech III.II.IV a III.II.V.

III.II.II Nesplnění zákonných podmínek podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření

21. **Předně mám za to, že nebyly splněny podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci.** V případě procesních pochybení vytýkaných ve věci soudy dozorové státní zástupkyni, resp. policejnímu orgánu mající spočívat jednak v tom, že nezletilé poškozené nebyly v přípravném řízení před zahájením trestního stíhání vyslechnuty v souladu s podmínkami podle § 102 odst. 2, § 158 odst. 9 a § 158a tr. ř., jednak ve vadách protokolace výslechnů. Logicky se totiž nemůže jednat o tak závažné procesní vady ve smyslu ust. § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř., které nelze v řízení před soudem napravit. Případně opětovné provedení výslechu nezletilých poškozených B., S. a A., popřípadě i dalších nezletilých svědků před soudem, by podle mého názoru nebylo spojeno s výraznými obtížemi ani by nebylo na újmu rychlosti řízení ve smyslu ust. § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. Oproti městskému soudu míním, že protokoly o výsleších a o podaných vysvětleních, potažmo celý obsah spisu opodstatňoval postavení obv. T. před soud. V tomto směru se pokyn městského soudu k opětovnému provedení výslechnů osob mladších osmnácti let (dále také jen „nezletilý“, „nezletilá osoba“ a „dítě“) po zahájení trestního stíhání tak, aby byly procesně použitelné, paradoxně jeví jako zjevně rozporný s požadavkem akcentovaným městským soudem zakotveným v ust. § 102 odst. 2 větě první tr. ř., že v dalším řízení má být dítě vyslýcháno jen v nutných případech. Za žádných okolností totiž není možné vyloučit, že v navazujícím hlavním líčení bude po provedení v přípravném řízení městským soudem požadovaných výslechnů nezbytné vyslechnout nezletilé potřeťi opět, a to například k nově zjištěným skutečnostem po eventuálním výslechu obv. T.

III.II.III Nesprávné posouzení výslechnů nezletilých osob jako neopakovatelných úkonů podle § 160 odst. 4. tr. ř.

22. **Mám za to, že soudy při učinění závěru o splnění podmínek podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření vycházely z chybné interpretace ust. § 102 odst. 1, 2 § 158 odst. 9, § 158a a § 160 odst. 4 tr. ř. V tomto směru předně míním, že výslechy nezletilých osob byly provedeny v souladu se zákonem.** Nezletilé poškozené a další nezletilí svědkové, vyjma V. M., byli ve fázi prověřování před zahájením trestního stíhání vyslechnuti jako osoby mladší osmnácti let v souladu s podmínkami stanovenými v § 102 odst. 1, 2 tr. ř., byť v protokolech o výsleších toto ustanovení není uvedeno, a v souladu s podmínkami určenými v § 158 odst. 9 tr. ř, tedy mj. za příbrání orgánu sociálněprávní ochrany dětí. **S použitím žádného interpretačního pravidla nelze vyložit ust. § 102 a § 158 odst. 9 tr. ř. tak, že výslech osoby mladší osmnácti let o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj musí být vždy v přípravném řízení před zahájením trestního stíhání obviněného za účasti soudce.** Odkaz v ust. § 158 odst. 9 větě první tr. ř. se týká výhradně neodkladných a neopakovatelných úkonů. Zjevně se nevztahuje k větě druhé, která stanoví povinnost jako svědka vyslechnout v přípravném řízení osobu mladší osmnácti let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Samotné ustanovení § 158a tr. ř. se rovněž vztahuje pouze na neodkladné a neopakovatelné úkony. V případě výslechnů nezletilých svědků v dané věci se přitom evidentně o takové úkony ve smyslu zákonné definice v § 160 odst. 4 tr. ř. nejednalo, a to už proto, že tito nezletilí vypovídali o skutečnostech, jež se staly více než před rokem, a zároveň se nejednalo o neznámého pachatele. **Obecně podle mého názoru platí, že výslech osoby mladších osmnácti let o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, v rozporu s tím, jak zřejmě uvažují v předmětné věci soudy, nepředstavuje automaticky ani neodkladný úkon ani neopakovatelný úkon ve smyslu § 160 odst. 4 tr. ř.**

23. **Z příložených rozhodnutí Městského soudu v Brně vydaných v jiných trestní věcech, konkrétně z usnesení ze dne 15. 3. 2024, sp. zn. 88 T 27/2024, a usnesení ze dne 20. 3. 2024, sp. zn. 2 T 34/2024 vyplývá, že městský soud v obdobných věcech postupuje stejně.** Krajský soud v Brně však příloženými rozhodnutími, konkrétně jednak usnesením ze dne 23. 4. 2024, sp. zn. 4 To 73/2024, jednak usnesením z téhož dne, sp. zn. 4 To 68/2024, citovaná rozhodnutí městského soudu zrušil a uložil mu, aby o věci znovu jednal a rozhodl. V odůvodnění těchto rozhodnutí krajský soud oproti touto stížností pro porušení zákona napadenému rozhodnutí dospěl k závěru, že podmínky podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. pro vrácení věci státnímu zástupci splněny nebyly, jelikož vytýkané pochybení bylo možné napravit výsledkem nezletilých osob městským soudem v hlavním líčení nebo mimo hlavní líčení. **Krajský soud však v těchto rozhodnutí setrval na závěru, že nezletilé osoby měly být správně v přípravném řízení před zahájením trestního stíhání vyslechnuty za účasti soudce.**
24. **Z odůvodnění v předchozím odstavci zmíněných rozhodnutí plyne, že městský soud se vrácením věci státnímu zástupci k došetření v obdobných kauzách snaží donutit orgány činné v trestním řízení ve fázi prověřování, aby postupovaly jím požadovaným způsobem,** to znamená, aby nezletilé osoby před zahájením trestního stíhání vyslyšely podle § 102, § 158 odst. 9 a § 158a tr. ř. za účasti soudce, máje za to, že pak bude možné v řízení před soudem provést důkaz pouze přečtením protokolu nebo přehráním záznamu pořízeném o výslechu osoby mladší osmnácti let [§ 102 odst. 2 věta druhá a § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř.], čímž bude učiněno zadost požadavku specifikovanému v ust. § 102 odst. 2 větě první tr. ř., že v dalším řízení má být osoba mladší osmnácti let vyslyšána pouze v nutných případech **a zároveň tak bude kompenzován nedostatek kontradiktornosti řízení.**
25. **Míním však, že efektu v ust. § 102 odst. 2 větě druhé tr. ř., resp. v § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. zakotvené možnosti v řízení před soudem provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu osoby mladší osmnácti let provedeného v přípravném řízení před zahájením trestního stíhání nelze dosáhnout tím, že výslech dětí nemající charakter neodkladného nebo neopakovatelného úkonu ve smyslu ust. § 160 odst. 4 tr. ř. bude v řízení před zahájením trestního stíhání proveden za účasti soudce, jak ostatně uzavřel Nejvyšší soud v usnesení ze dne 13. 6. 2018, sp. zn. 7 Tdo 708/2018. Problém tkví podle mého názoru někde jinde.** Samotné znění ust. § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. ohledně shora zmíněné možnosti v řízení před soudem provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu žádné další požadavky než podmínky specifikované v § 102 odst. 1 tr. ř. neurčuje. To by nasvědčovalo tomu, že v řízení před soudem je při splnění předpokladů specifikovaných v § 102 odst. 1 tr. ř. bez dalšího možné provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu osoby mladší osmnácti let, a to nezávisle na tom, zda takové osoby byly vyslechnuty před, jako v předmětné kauze, nebo po zahájení trestního stíhání, anebo zda se jedná o jediný, eventuálně, jako v daném případě, rozhodující usvědčující důkaz. **Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu je ovšem v tomto směru poněkud rozporuplná.**

III.II.IV Nejednotná rozhodovací praxe Nejvyššího soudu

26. Usnesením ze dne 26. 1. 2022, **sp. zn. 7 Tdo 44/2022**, Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu; rovněž zrušil rozsudek soudu prvního stupně a současně mu přikázal, aby věc v jiném složení senátu v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Nevyšší soud dospěl k závěru, že postup soudu podle § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. spočívající v přehráním obrazového a zvukového záznamu o výslechu nezletilé dívky provedeném před zahájením trestního stíhání obviněného v řízení před soudem, kdy se jednalo o rozhodující usvědčující důkaz, je v tomto případě **v rozporu se zásadou kontradiktornosti řízení**, tedy v rozporu s právem obviněného

na spravedlivý proces (přiměřeně taktéž výše zmíněné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 6. 2018, **sp. zn. 7 Tdo 708/2018**).

27. **Naopak** usnesením ze dne 11. 5. 2022, **sp. zn. 8 Tdo 381/2022**, Nejvyšší soud dovolání obviněného proti usnesení odvolacího soudu odmítl jako zjevně neopodstatněné. Přitom dospěl k závěru, že postup soudu podle § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. spočívající v přehrání obrazového a zvukového záznamu o výpovědi nezletilé dívky provedené před zahájením trestního stíhání obviněného v souladu s ust. § 102 odst. 1 tr. ř., kdy opět se jednalo o rozhodující usvědčující důkaz, byl správný. **S poukazem na mezinárodní úmluvy týkající se práv dítěte Nejvyšší soud v této věci upřednostnil ochranu nezletilé před právem obviněného na spravedlivý proces.**
28. **Na tomto místě si dovoluji upozornit na možné problematické důsledky přijetí zobecněných závěrů učiněných Nejvyšším soudem v usnesení ze dne 26. 1. 2022, sp. zn. 7 Tdo 44/2022**, že postup soudu podle § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. spočívající v přehrání obrazového a zvukového záznamu o výsledku nezletilé osoby provedeném před zahájením trestního stíhání obviněného v řízení před soudem za situace, kdy se jedná o jediný nebo rozhodující usvědčující důkaz, je v rozporu s principem kontradiktornosti řízení. **Fakticky přijetí tohoto postulátu znamená obecnou nemožnost provést podle § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. před soudem důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výsledku osoby mladších osmnácti let provedeného za podmínek § 102 tr. ř. před zahájením trestního stíhání.** Procesně použitelný podle § 102 odst. 2 věty druhé tr. ř. by byl až výslech dítěte provedený podle § 102 tr. ř. po zahájení trestního stíhání za předpokladu, že obhájci nebo obviněnému bylo umožněno se tohoto výsledku zúčastnit a klást vyslychanému otázky. Obvykle je ovšem v obdobných kauzách třeba osobu mladší osmnácti let vyslechnout ještě před zahájením trestního stíhání, a to za účelem zjištění skutečností odůvodňujících zahájení trestního stíhání vůči konkrétní osobě ve smyslu ust. § 160 odst. 1 věty první tr. ř. V praxi se někdy postupuje tak, že osoba mladší osmnácti let je stručně vytěžena na záznam podle § 158 odst. 6 tr. ř. za účelem zjištění nezbytných skutečností odůvodňujících zahájení trestního stíhání a následně po zahájení trestního stíhání je nezletilý vyslechnut jako svědek s respektem k zásadě kontradiktornosti řízení tak, že obhájci nebo obviněnému je umožněno se výsledku účastnit a klást vyslychanému otázky. Za těchto okolností je pak bezpochyby možné v řízení před soudem provést důkaz přečtením protokolu o nebo přehráním obrazového záznamu o výsledku osoby mladší osmnácti let. Otázkou ovšem zůstává, do jaké míry je takový postup v souladu se zákonem, a to právě s požadavkem stanoveným v § 102 odst. 2 větě první tr. ř., že v dalším řízení má být nezletilý vyslechnut jen v nutných případech, popřípadě i s požadavkem specifikovaným v ust. § 158 odst. 9 větě druhé tr. ř., že osoba mladší osmnácti let má být v před zahájením trestního stíhání vyslechnuta jako svědek. V obdobných kauzách je zpravidla nezbytné, pokud nepřistoupíme na problematický postup stručného vytěžení na záznam, vyslechnout dítě jako svědka podle § 102 tr. ř. před zahájením trestního stíhání, neboť bez něj by nešlo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání vůči konkrétní osobě a zároveň se v naprosté většině jedná o rozhodující, případně dokonce jediný usvědčující důkaz. **Přijetí závěru Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 7 Tdo 44/2022 ve výsledku může vést k nadbytečné sekundární viktimizaci osob mladších osmnácti let vyslechnutých před zahájením trestního stíhání za účelem zjištění skutečností odůvodňujících zahájení trestního stíhání v situacích, kdy se jedná o jediný nebo rozhodující usvědčující důkaz.** V dalším řízení totiž vyvstává značné riziko, že bude nutné minimálně podruhé buď v přípravném řízení po zahájení trestního stíhání, nebo v hlavním líčení vyslechnout takovou osobu znovu, a to v případech, kdy je hájení práv dítěte obzvláště namístě.

III.II.V Předpokládaný judikaturní význam rozhodnutí Nejvyššího soudu o stížnosti pro porušení zákona

29. **Mimo jiné s ohledem na určitou rozpornost rozhodovací praxe Nejvyššího soudu v dané problematice míním, že by si věc zasloužila předložení velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu k zodpovězení nastolené otázky, zda zákon pro dosažení procesní použitelnosti výpovědi osoby mladší osmnácti let poskytnuté za podmínek určených v ust. § 102, § 158 odst. 9 ve fázi prověřování, tedy před zahájením trestního stíhání obviněného, vyžaduje účast soudce, resp. zda lze vůbec osobu mladší osmnácti let před zahájením trestního stíhání vyslechnout způsobem, aby bylo možné provést před soudem důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu dítěte a dostát tak požadavku stanoveného v § 102 odst. 2 větě první tr. ř., že v dalším řízení má být taková osoba vyslechnuta znovu jen v nutných případech. V tomto směru mám za to, že za situace, kdy jsou dodržena pravidla pro výslech osoby mladší osmnácti let specifikovaná v ust. § 102 tr. ř. není možné, resp. je nežádoucí, aby v jednom případě bylo možné na základě posouzení nějakých specifických okolností provést před soudem důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu nezletilého a v jiném případě naopak.**

III.II.VI Závěrečné shrnutí

30. Podle mého názoru nebyly splněny podmínky podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření. Nadto je zjevné, že soudy dospěly k chybnému závěru o splnění podmínek pro vrácení věci též na podkladě vadné interpretace ust. § 102 odst. 1, 2, § 158 odst. 9, § 158a a § 160 odst. 4 tr. ř. co do výslechů nezletilých osob jako svědků v přípravném řízení před zahájením trestního stíhání. Konečně jsem přesvědčen, že rozhodnutí Nejvyššího soudu bude mít judikaturní význam podrobně specifikovaný v části III.II.V. Závěry městského soudu k problematice pořízení přepisu protokolu představené v odstavci č. 6. shledávám taktéž nesprávnými. Postup policejního orgánu podle mého názoru zákonu neodporuje, a nadto odpovídá obvyklé praxi.
31. Pokud by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

IV Návrh

32. Na podkladě shora uvedených důvodů navrhuji, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2023, sp. zn. 7 To 215/2023, byl ve prospěch obv. T. porušen zákon v § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a v řízení mu předcházejícím usnesením Městského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2023, sp. zn. 4 T 87/2023, v ust. § 102 odst. 1, 2; § 158 odst. 9; § 158a; § 160 odst. 4 a § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř.